

## KOULUKULJETUKSEN PERUSTEET JA OHJEET PERUSOPETUKSESSA

### LAIT JA PÄÄTÖKSET

#### Perusopetuslaki § 32 / koulumatkat

Jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitetusta varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia.

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

#### Perusopetuslaki § 6 / Oppilaan koulupaikan määräytyminen

Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita.

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämispaikaksi osoittaa myös vastaavat edellytyksen täyttävä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu varhaiskasvatuspaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämispaikka. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämispaikkaa.

## Perusopetuslaki § 28 / Koulutuspaikka

Perusopetuksessa oppilaalla on oikeus käydä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua koulua. Oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun kouluun.

**Päätökset** Kunnanvaltuusto 28.11.1988 / § 132  
Koulukuljetus myönnetään kaikille siilinjärveläisille 1.-2. luokan oppilaille joiden koulumatkan pituus on yli kolme kilometriä.

Siilinjärven kunnan hallintosääntö 15.5.2023 / § 20  
- § 24 Sivistyslautakunnan toimivalta kohta 6: Oppilaskuljetusten periaatteista päättäminen  
- § 25 Opetuspalveluiden palvelusuunnittelijan toimivalta kohta 1: Esi- ja perusopetuksen koulukuljetusten järjestämisestä ja koulumatkoista aiheutuvien kustannusten korvaamisesta päättäminen lautakunnan määrittelemien periaatteiden mukaisesti.

## OHJEISTO

### Oikeutus koulukuljetukseen

Ohjeistus koskee perusopetuksen oppilaiden kuljetusta. Kuljetusetuuden edellytyksenä on, että oppilas käy perusopetuslain mukaista lähikoulua, jonka alueella hän väestötietojärjestelmän tietojen mukaan asuu tai poikkeuksellisesti jotain muuta kunnan osoittamaa koulua. Lähikouluksi voidaan katsoa muu lähin tarkoituksenmukainen koulu, jossa oppilas voi jatkaa aikaisemmin opiskelemaansa ensimmäisen vieraan kielen tai toisen kotimaisen kielen opiskelua tai joka on oppilaan terveydentilaan liittyvän syyn takia hänelle sovelias.

Jos oppilas käy muuta kuin koulunkäyntialueensa koulua, huoltaja vastaa koulukuljetuksesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Jos oppilas esim. yhteishuoltajuuden vuoksi asuu useammassa osoitteessa, päätöksen perusteena käytetään silloinkin vain väestötietojärjestelmän ilmoittamaa osoitetta ja koulumatkat korvataan edellä mainituin perustein.

Jos oppilas muuttaa kesken lukukauden toiselle koulunkäyntialueelle ja jatkaa luvan saatuaan entisessä koulussa, huoltaja vastaa kuljetuskustannuksista.

Oppilaan huoltajilla on ensisijainen vastuu koulumatkoista ja niiden turvallisuudesta.

Iltapäivätoimintaan osallistuvat koulukuljetukseen oikeutetut oppilaat voivat käyttää olemassa olevia kuljetuksia, mikäli niihin mahtuu. Erillisiä kuljetuksia ei järjestetä.

### Matkan perusteella

Oppilaan koulumatka on yli 3 km (1-2 luokat) ja yli 5 km (3-10 luokat).

Koulumatkalla tarkoitetaan kodin ja koulun välistä matkaa, joka mitataan kotiportilta koulun portille lyhyintä jalankulkukelpoista tietä pitkin.

Koulukuljetus myönnetään ilman hakemusta koulun antamien tietojen perusteella.

Tarvittaessa koulutoimisto suorittaa matkan tarkistusmittauksen.

### **Muun syyn takia**

Koulumatka on oppilaalle vaikea, rasittava tai vaarallinen. Kuljetus myönnetään vain hakemuksen perusteella. Erityisen tuen päätös ei automaattisesti oikeuta koulukuljetukseen.

- Jos koulukuljetusta haetaan matkan vaikeuden tai rasittavuuden vuoksi, huoltaja toimittaa hakemuksensa tueksi riittävän selvityksen asiasta (psykologin tai lääkärin lausunto), josta selviää koulukuljetuksen välttämättömyys ja kulkuneuvo, jos se on muu kuin linja-auto.

- Matkojen vaarallisuudesta on sivistyslautakunnan päätös.

Koulumatkan vaarallisuutta arvioitaessa huomioidaan seuraavia tekijöitä:

- tien toiminnallinen luokka ja kunnossapitoluokka
- liikennemäärä (TVL)
- raskaiden ajoneuvojen osuus (%)
- nopeusrajoitus
- tienleveys ja
- piennarleveys sekä
- onko kevyen liikenteen väylää
- oppilaan ikä
- muut olosuhteet

Jos liikenneolosuhteiden muutoksen tai jonkin muun syyn vuoksi kuljetuksen peruste poistuu, siitä ilmoitetaan huoltajalle.

### **Koulukuljetuksesta päättäminen**

Kunnan hallintosäännön mukaan sivistyslautakunta päättää oppilaskuljetusten periaatteet.

### **Päätöksestä tiedottaminen**

Koulukuljetuspäätöksestä tiedotetaan hakijalle, asianomaiselle koululle ja liikennöitsijälle. Tiedottamisen hoitaa koulutoimisto.

### **Kuljetuksen järjestäminen**

Koulukuljetuksen järjestämisessä noudatettavia periaatteita ovat tasapuolisuus, turvallisuus, tarkoituksenmukaisuus ja taloudellisuus.

Pääsääntöisesti koulukuljetuksissa käytetään aikatauluiltaan sopivaa linjaliikennettä.

Tilausliikennettä (linja-autoa tai taksia) käytetään tai vanhemmille maksetaan saattoavustusta, jos

- linjaliikenne puuttuu tai sen reitit ja aikataulut ovat koulukuljetukseen soveltumattomat
- oppilas ei terveydellisistä syistä pysty käyttämään linjaliikennettä.

Oppilaan itse kuljettava matka linja-autopysäkille/sovitulle pysähtymispaikalle tai taksireitin varteen voi olla enintään kolme kilometriä, ellei päivittäinen

koulumatkaan käytettävä aika ylity tai oppilaan terveydentila muuta vaadi tai tietä ole todettu vaaralliseksi.

Kuljetusten yhdistelyjen vuoksi oppilas voi joutua lähtemään aamuisin tuntia aikaisemmin tai odottamaan koululla kuljetusta tunnin. Kuljetusta odottaville oppilaille koulu järjestää ohjattua toimintaa. Ohjaajana voi toimia koulunkäynninohjaaja.

Jos taksia/tilausliikennettä käyttävä oppilas sairauden tai muun syyn takia ei tilapäisesti tarvitse kuljetusta, on huoltajan ilmoitettava siitä ensisijaisesti suoraan liikennöitsijälle, koululle tai koulutoimistoon.

Aiheeton/perumatta jätetty kuljetus peritään joko huoltajalta tai koulun määrärahoista riippuen siitä, kumpi on laiminlyönyt perumisen.

### **Koulumatkakorttien väärinkäyttö tai rikkominen**

Jos oppilas rikkoo tai kadottaa koulumatkakortin, siitä peritään korttimaksu.

Jos oppilas väärinkäyttää koulumatkakorttia, oppilaalta voidaan ottaa matkakortti pois, jolloin huoltajat hoitavat koulukuljetuksen ja matkat korvataan tositteita vastaan halvimmalla kulkuneuvon mukaan.

### **Tapaturman/sairauden perusteella järjestettävät määräaikaiset kuljetukset**

Määräaikainen kuljetus järjestetään, kun huoltaja toimittaa koulutoimistoon/koululle alkuperäisen lääkärintodistuksen, jossa on

- yksiselitteisesti todettu kuljetuksen tarpeellisuus
- mainittu, jos oppilas ei voi käyttää linja-autoa
- mainittu aika, jona kuljetus tarvitaan.

Kuljetusta järjestettäessä selvitetään voiko oppilaan huoltaja itse hoitaa kuljetuksen. Huoltajalle maksetaan tällöin saattoavustusta syntyneistä ylimääräisistä kustannuksista oman auton käytön/linja-autotaksan mukaan tapauksesta riippuen.

Jos oppilas käy muuta kuin perusopetuslain mukaista lähikoulua, saa oppilas koulukuljetuksen vain, mikäli kyseessä on **koulutapaturma**. Vapaa-ajan tapaturman perusteella määräaikaista kuljetusta ei järjestetä.